Copyright foto

## Naam
**Joris Baecke**

## Geboren
**4 mei 1978**

## Bedrijf
**Akkerbouwbedrijf in Nieuw-Namen in Zeeuws-Vlaanderen**

## Functies
**Januari 2014 - Portefeuillehouder/ bestuurder Plantgezondheid bij LTO**
**Januari 2014 - Bestuurslid Vakgroep Akkerbouw ZLTO**
**December 2013 - Bestuurslid Stichting Veldleeuwerik**
**2009 - 2013 - Voorzitter Europese Raad van jonge boerenorganisaties (CEJA)**
**2004 – 2013 - Dagelijks bestuurslid Nederlands Agrarisch Jongeren Kontakt (NAJK)**

Copyright foto



### LTO-portefeuillehouder plantgezondheid Joris Baecke:

# ‘Voorkom hinder voor omgeving bij spuiten’

Tekst: Robert Ellenkamp
Beeld: René Faas (Bloembollenvisie)

**Lokaal opererende actiegroepen, uitvergroting via de media en gemeenten waar spuitvrije zones worden afgesproken. Het spuiten van gewasbeschermingsmiddelen ligt onder het vergrootglas doordat burgers zich ongerust maken over hun gezondheid. Volgens LTO-portefeuillehouder plantgezondheid Joris Baecke vraagt het om bewustwording en in bepaalde gevallen een mentaliteitsverandering bij toepassers van gewasbeschermingsmiddelen en mediation van gemeenten.**

Een bezorgde buurman, die eigenlijk niets weet van de akkerbouw maar wel iedere keer een werkende landbouwspuit langs ziet komen, uit zijn bezorgdheid. Hoe ga je als teler dan het gesprek aan om hem gerust te stellen? „Stel vragen om er achter te komen waarom die buurman zich er niet prettig bij voelt. En anticipeer daar op." Joris Baecke geeft de oplossing in een notendop, maar daar zitten vele haken en ogen aan, erkent hij ook zelf. Naast rationele aspecten gaat het vaak ook om emotionele aspecten die een grote rol spelen. Dat maakt het gecompliceerd.
In het voorbeeld staat de buurman open voor een gesprek. Die houding moet volgens Baecke aanwezig zijn om verder te komen. „Je moet als ondernemer burgers zo ver zien te krijgen, dat ze er met jou over willen praten. Dat is een absolute vereiste om tot een oplossing te komen. Door openheid kun je vertrouwen creëren."
Een logische vervolgstap is om uit te leggen wat je als akkerbouwer precies aan het doen bent. Dat bijvoorbeeld niet iedere bespuiting een bestrijding betreft maar ook bemestend of plant verstevigend kan zijn. Dat je vaker spuit maar met lagere doseringen. „Je moet wel vertellen wat je doet om het beeld te nuanceren, maar alleen uitleggen is onvoldoende. Het is een illusie om te denken dat je daar volledig de ongerustheid of zelfs angst bij je omgeving mee wegneemt", aldus Baecke.

## Probleemregio's

Het voorbeeld illustreert hoe het vandaag de dag kan gaan. Hoe vaak zoiets voorkomt, kan Baecke niet zeggen. „Ik ben pas sinds januari in deze functie actief. Dit soort situaties worden in eerste instantie lokaal opgelost. En wat ik wel te horen krijg, zal ik eerst moeten verifiëren. Er zitten situaties tussen waarbij het tussen buren al langer niet botert. Die moet je er uit filteren. En actiegroepen betichten boeren van van alles. Maar de telefoon staat bij mij niet roodgloeiend."
Baecke, die verantwoordelijk is voor plantgezondheid binnen alle plantaardige sectoren van LTO, ziet wel dat de spanningen die er nu zijn zich concentreren in gebieden waar de lelieteelt van oudsher niet voor kwam. Vooral in Friesland en Drenthe. „Mensen worden daar bovendien aangemoedigd om mondiger te worden." Baecke doelt dan op actiegroepen als Bollenboos. Bovendien wordt het volgens hem uitvergroot in de media. „Het gaat om situaties waar je eigenlijk nog best uit kan komen, maar die nu aangewakkerd worden. Zodra meer mensen zich er mee bemoeien, kan het groter worden dan het eigenlijk is."

## Hulp van LTO

Dat de problemen zich vooral in lelies manifesteren, zegt volgens Baecke niets over de andere teelten. „Ik sluit niet uit dat de aandacht in de media en de rol van actiegroepen het sentiment aanwakkert. Het kan morgen ook zomaar rondom aardappelen of uien spelen. Tegelijk moeten we het niet dramatiseren. Het is vooral een lokaal gevoel van onbehagen. En die moet je ook lokaal oplossen. Iemand uit Zeeland klaagt niet over een situatie in Groningen."
LTO wil ondernemers in dit soort situaties ook helpen, maar dat is alleen faciliterend van aard. Baecke: „Landelijk is er een uitgebreid netwerk van mensen actief. We zoeken de juiste persoon om advies te geven aan de teler, om zo de communicatie op gang te brengen. De mensen moeten het zelf onderling eens zien te worden."

## Mentaliteitsverandering

Akkerbouwers kunnen de omgevingsonrust volgens Baecke het beste in de kiem smoren door het gesprek aan te gaan. Dat vraagt een mentaliteitsverandering, maar die is nodig doordat het platteland verandert. „Wanneer ik in mijn eigen omgeving kijk, dan zijn er hier 13 erven waar vroeger allemaal praktiserende ondernemers op zaten. Nu zijn dat er nog drie. De meeste mensen die daar wonen weten niet meer wat er op onze bedrijven speelt, dus daar zul je open over moeten zijn. Die vaardigheid moet je als teler hebben of ontwikkelen om discussies niet te laten ontsporen."
Wat nog beter werkt is preventief te werk gaan. Baecke: „Voorkom hinder voor jouw omgeving als je aan het spuiten bent. Je hoeft geen objecten te mijden, maar zorg dat ze er op geen enkele manier last van hebben. Dat kan betekenen dat je niet op vrijdag- of zaterdagavond gaat spuiten als de buurt aan het barbecueën is. Spuit ook niet op momenten als je weet dat er kinderen in de buurt van het perceel spelen. Dat is natuurlijk makkelijker gezegd dan gedaan. Ik weet als akkerbouwer hoe lastig het soms is om daar praktisch handen en voeten aan te geven. Moet je toch spuiten terwijl je weet dat er hinder kan ontstaan, maak het dan kenbaar aan de mensen."

## Insecticiden

Baecke wil niet op de stoel van de ondernemer gaan zitten in zijn functie als portefeuillehouder, maar wijst telers er wel op om kritisch naar hun eigen handelen te kijken. Bijvoorbeeld door meer met schadedrempels te werken bij gebruik van insecticiden. Dus spuiten op het moment dat er echt schade dreigt. Ook de inzet van selectief werkende middelen is een manier om minder chemie in te zetten. „Met breed werkende middelen pak je ook de natuurlijke vijanden aan, zodat bij een tweede vlucht die natuurlijke bestrijdingsbasis weg is gevallen."
Het pleidooi voor een meer geïntegreerde gewasbescherming vraagt ook om meer innovaties en middelen die daarvoor geschikt zijn. Om die reden sluit LTO binnenkort met de overheid en andere partijen een Greendeal, om het pakket van laag risico middelen verder te ontwikkelen en uit te breiden, door versnelling van de toelating. „Er staan middelen op de plank die moeilijk de weg naar de klant vinden en er zijn extra stimulansen nodig om toelatingen te krijgen."

## Gemeenten

Met de wens voor meer geïntegreerde gewasbescherming geeft LTO de richting aan. Het moet eigenlijk niet zo ver komen als in de gemeente Hardenberg. De maatschappelijke onrust rondom de lelieteelt leidde daar tot het sluiten van convenant tussen lelietelers en gemeente met een spuitvrijezone van vijf meter. Baecke: „Er is landelijke wetgeving en wij zijn als organisatie ook betrokken bij het blootstellingsonderzoek naar aanleiding van het advies van de Gezondheidsraad. Daar moeten we de resultaten van afwachten. We moeten niet naar situaties waarin gemeenten zelfstandig afstandcriteria gaan bepalen. Die kunnen op basis van emotie en politiek geen zuivere afweging maken. Bovendien krijg je dan onduidelijke situaties tussen gemeenten. De gemeenten kunnen zich beter toeleggen op mediation en zo bijdragen aan een oplossing zonder extra regelgeving."■